

Orwell: 2+2=5

Direcció i guió: Raoul Peck **Països:** EUA, França **Durada:** 119 min **Any:** 2025 **Gènere:** Documental **Interpretació:** Documental **Música:** Alexei Aigui **Fotografia:** Ben Bloodwell, Stuart Luck, Julian Schwanitz **Distribuïdora:** Caramel Films **Estrena a Espanya:** 27/02/2026

No recomanada per a menors de 16 anys

Doblada en espanyol / Versió original en anglès, amb subtítols en espanyol

SINOPSI

1949. George Orwell acaba la que serà la seva darrera però més important novel·la, *1984*. Els darrers mesos d'Orwell i les seves obres visionàries mostren les arrels dels conceptes vitals i inquietants que va revelar al món en la seva obra mestra distòpica: doblepensar, crim de pensament, novaparla, l'espectre omnipresent del Gran Germà..., veritats sociopolítiques inquietants que ressonen cada cop amb més força avui dia. (FilmAffinity)

CRÍTICA

20/10/2025 - Raoul Peck reexamina la profètica obra mestra de George Orwell 1984 per trobar respostes sobre el nostre problemàtic present

Al llarg del primer mandat presidencial de Donald Trump es va lliurar una guerra de gorres, i la resposta més popular a les gorres vermelles de MAGA van ser unes gorres blaves en les quals posava "Make Orwell Fiction Again" ("Fem que Orwell torni a ser ficció"). L'escriptor socialista anglès **George Orwell** mai no ha perdut rellevància des de la seva mort el 1950, però la normalització de l'extrema dreta en la política mundial i la caiguda dels estàndards comunament acceptats de la veritat han fet que l'adjectiu "orwel·lià" s'utilitzi per descriure la nostra pròpia realitat, en lloc de distòpies fictícies. Després de l'eloqüent documental sobre James Baldwin, *I Am Not Your Negro*, que va fer servir l'obra de l'escriptor afroamericà per a tota la seva narració en *off*, el director **Raoul Peck** repeteix aquest mètode a **Orwell: 2+2=5**, estrenada a Canes abans d'iniciar una llarga gira per festivals que el va portar al Festival BFI de Londres la setmana passada.

Orwell també va ser un prolífic autor de reportatges de no-ficció i assajos, i Peck selecciona passatges d'aquests textos, llegits per l'actor **Damian Lewis**, juntament amb les seves novel·les clàssiques *1984* i *Rebelión en la granja*, per narrar l'agitada vida de l'escriptor, acompanyada d'imatges d'arxiu, fotografies i noves filmacions als llocs descrits. No obstant això, mentre la formació intel·lectual d'Orwell (nascut com Eric Arthur Blair a l'Índia colonial) es mostra a través de l'autocrítica del seu estatus de classe, i els seus principis d'esquerres el van portar a allistar-se com a voluntari al bàndol republicà durant la Guerra Civil Espanyola, la motivació principal de Peck sembla ser rastrejar l'aterridora rellevància de *1984* en l'actualitat. L'estridència retòrica de la pel·lícula rau en la certesa del director que pot superposar cites d'una novel·la publicada el 1949 sobre imatges de Trump, Putin i altres líders autoritaris i autòcrates contemporanis, així com sobre les guerres a Ucraïna i Gaza, aconseguint que descriguin perfectament aquests escenaris actuals. Com suggereix el muntatge, el recull massiu de dades i l'estat de vigilància són manifestacions modernes de la figura propagandística del Gran Germà. Les manipulacions del llenguatge per part dels polítics neoliberals per disfressar la "veritat" són una versió de la novaparla, mentre que la creixent desigualtat i estratificació social ens apropen al superestat d'Oceania, gestionat de manera despietadament minuciosa.

Tot i que aquestes comparacions i altres neologismes orwel·lians clàssics (doblepensar, forat de la memòria, etc.) han estat abordats anteriorment per molts artistes, segueix havent-hi alguna cosa incòmoda i disjuntiva en la proposta de Peck, que intenta ficar tota la iniquitat global actual en el mite visionari (encara que limitat) de l'escriptor. Orwell es va abocar en la ficció al·legòrica al final de la seva vida literària, transmetent els principis polítics que sempre va defensar apassionadament, però de manera més indirecta, suggeridora i, a jutjar pel seu llegat, eficaç. Hem de recordar que *1984* és també un llibre profundament divertit i lúdic, no només un discurs, que utilitza llicències dramàtiques per portar les seves veritables inspiracions (el comunisme soviètic i el nazisme) a extrems encara més expressionistes i angoixants. Si bé la pel·lícula traspua un cert didactisme desagradable, en els seus millors moments sentim la vacil·lació de Peck sobre si la distòpia orwel·liana ja s'ha convertit en realitat, o si *1984* encara pot preparar-nos i advertir-nos contra desenvolupaments encara pitjors, ja sigui l'autoritarisme o l'avanç de la IA sense control.

David Katz - cineuropa.org